

Resultaten onderzoek steenuil en kerkuil Hoge Wei te Oosterhout

Datum : 5 september 2016
Projectnummer : 16-0080
Opdrachtgever : KlokBouwOntwikkeling bv
Postbus 40018
6504 AA Nijmegen
Opgesteld door : E.J.F. Claassen

Kader

Het plangebied Hoge Wei te Oosterhout, gemeente Overbetuwe, is in het kader van de 'Waaalsprong' aangewezen voor ontwikkeling tot woongebied. Het plangebied (zie figuur 1) ligt dicht tegen het dorp Oosterhout en biedt gelegenheid het dorp, aan de zijde van de Waaldijk, een passende landschappelijke afronding te geven. KlokBouwOntwikkeling is voornemens op de locatie Hoge Wei woningen en appartementen te realiseren.

In 2011 is door Staro Natuur en Buitengebied een quickscan natuurwaarden uitgevoerd om te bepalen of de plannen overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg hebben. In 2016 is een update van deze quickscan uitgevoerd. Uit de quickscan en de update blijkt dat in de omgeving van het plangebied steenuil en kerkuil voorkomen. In 2012 is reeds nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuil en kerkuil in het plangebied (perceel Peperstraat 53a). Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat geen verblijfplaatsen van uilen aanwezig zijn op dit perceel. In de rest van het plangebied zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. Aangezien het onderzoek naar uilen vier jaar geleden is uitgevoerd en deze gegevens maar drie jaar "houdbaar" zijn, is in 2016 opnieuw onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenuil en kerkuil in het plangebied en de omgeving hiervan.

Figuur 1. Ligging plangebied (binnen de rode lijnen)

Methode

Steenuil

Om de aanwezigheid van territoria van steenuil vast te stellen zijn drie veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn uitgevoerd in de avondschemer. In tabel 1 zijn de data van de veldbezoeken en de weersomstandigheden weergegeven. Tijdens de veldbezoeken is op zicht en geluid geïnventariseerd. Daarbij is geluisterd naar de roep van steenuilen in de omgeving. Tevens is met behulp van een draagbare cd-speler de baltsroep van steenuil afgespeeld. Hiermee worden eventueel in de omgeving aanwezige steenuilen uitgelokt om hun roep te laten horen. Op deze manier is het plangebied en de omgeving hiervan onderzocht.

Naast het veldonderzoek is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij gezocht is naar bekende waarnemingen van steenuil in het plangebied en de omgeving daarvan. In het kader van dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van de websites waarneming.nl en telmee.nl. Daarnaast is contact gezocht met de vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen en Steenuilenoverleg Nederland (STONE). De gehanteerde onderzoeksmethode komt overeen met de onderzoeksinspanning die wordt voorgeschreven in de Soortenstandaard steenuil, versie 2.0 (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014).

Kerkuil

Om de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van kerkuil vast te stellen zijn drie veldbezoeken uitgevoerd. Deze veldbezoeken zijn uitgevoerd in de avond, verspreid in de periode

februari tot en met augustus. In tabel 1 zijn de data van de veldbezoeken en de weersomstandigheden weergegeven. Op basis van de habitatkenmerken waarvan de kerkuil afhankelijk is, zijn de meest kansrijke plekken in en rond het plangebied bepaald. Op deze plekken is waar mogelijk gezocht naar sporen van kerkuil, zoals braakballen en krijtstrepen. Aangezien de kerkuil niet reageert op het afspelen van de baltsroep is tijdens de veldbezoeken op en nabij de kansrijke plekken op zicht geïventariseerd.

Naast het veldonderzoek is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij gezocht is naar bekende waarnemingen van kerkuil in het plangebied en de omgeving daarvan. In het kader van dit bronnenonderzoek is gebruik gemaakt van de websites waarneming.nl en telmee.nl. Daarnaast is contact gezocht met de vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen en Kerkuilenwerkgroep Betuwe-Oost. De gehanteerde onderzoeksmethode komt overeen met de onderzoeksinspanning die wordt voorgeschreven in de Soortenstandaard kerkuil, versie 2.0 (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2015).

Tabel 1. Overzicht veldbezoeken en weersomstandigheden.

Onderzoeker: EC = Eric Claassen; x = primair onderzochte soort; (x) = secundair onderzochte soort

datum	tijdspanne	onderzoeker	steenuil	kerkuil	bewolking	temp (°C)	neerslag	wind
9-3-2016	18.00 - 21.00	EC	x	x	helder	5	droog	windstil
4-4-2016	21.00 - 22.45	EC	x	(x)	helder	13	droog	windstil
13-4-2016	20.30 - 22.30	EC	x	(x)	half bewolkt	10	droog	weinig wind
6-6-2016	21.00 - 23.00	EC	(x)	x	helder	26	droog	windstil
16-8-2016	20.30 - 23.00	EC	(x)	x	helder	18	droog	weinig wind

Resultaten

In figuur 2 zijn het onderzochte gebied en de resultaten weergegeven op een luchtfoto. In deze figuur is tevens aangegeven welke plekken als kansrijk zijn beschouwd voor vaste rust- en verblijfplaatsen van de kerkuil en op welke locaties de baltsroep van steenuil is afgespeeld.

Kerkuil

Bij het eerste veldbezoek van 9 maart 2016 is op basis van habitatkenmerken bepaald welke locaties in de omgeving van het plangebied kansrijk zijn voor de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van kerkuil. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerschuren, kerken, kastelen en torens. Deze moeten dan wel toegankelijk zijn voor de kerkuil. Bij het bepalen van de kansrijke locaties in (de omgeving van) het plangebied is met name gelet op de aanwezigheid van (toegankelijke) schuren.

Het veldonderzoek heeft geen waarnemingen opgeleverd van kerkuil. Op geen van de kansrijke locaties zijn kerkuilen waargenomen. Voor zover de locaties te onderzoeken waren, zijn geen sporen (braakballen, krijtstrepen) van kerkuil aangetroffen.

Via de Kerkuilenwerkgroep Betuwe-Oost is geen recente informatie beschikbaar over nestplaatsen van kerkuil in Oosterhout. De Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen had geen gegevens van kerkuil in de omgeving van het plangebied en verwees voor waarnemingen naar de website waarneming.nl.

Steenuil

Tijdens het veldbezoek van 9 maart is op drie locaties de roep van een steenuil waargenomen (nr. 1, 2 en 3 in figuur 2). Tijdens het veldbezoek van 4 april is eveneens vanaf locatie 1 de roep van steenuil waargenomen. Dit was tevens de enige locatie waar de steenuil deze avond is gehoord. Bij het veldbezoek van 13 april zijn geen steenuilen waargenomen.

De waargenomen roep duidt erop dat op die locatie een territorium van steenuil aanwezig is. Binnen een territorium bevindt zich een nestplaats. De exacte nestplaatsen konden echter niet worden vastgesteld, omdat het terrein waar de roep vandaan kwam niet toegankelijk was.

Via Steenuilenoverleg Nederland (STONE) was geen informatie te verkrijgen over nestplaatsen van steenuil in Oosterhout en omgeving. De Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen had geen gegevens van steenuil in de omgeving van het plangebied en verwees voor waarnemingen naar de website waarneming.nl.

Figuur 2. Resultaten veldonderzoek. Blauwe gebied is globaal het onderzochte gebied. Het plangebied ligt binnen de rode lijnen. De rode stippen geven de locaties aan waar de baltsroep van steenuil is afgespeeld. De groene stippen zijn de kansrijke locaties voor nestplaatsen van kerkuil. De gele cirkels geven de locaties weer vanwaar de roep van steenuil is waargenomen.

Effectbeoordeling

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat in het plangebied en de omgeving daarvan geen nestplaatsen van kerkuil aanwezig zijn. De voorgenomen ontwikkeling heeft zodoende geen negatief effect ten aanzien van kerkuil.

Op drie locaties is een territorium van steenuil vastgesteld. Het is aannemelijk dat op deze locaties nestplaatsen van steenuilen aanwezig zijn. In het plangebied zijn geen nestplaatsen van steenuil aanwezig. De voorgenomen ontwikkeling leidt zodoende niet tot het vernietigen van nestplaatsen. De afstanden tussen het plangebied en de steenuilterritoria zijn als volgt:

- + Locatie 1: circa 350 meter
- + Locatie 2: circa 630 meter
- + Locatie 3: circa 500 meter

De gehele omgeving van Oosterhout bestaat uit geschikt foerageergebied voor steenuil. Ook op de locaties waar de steenuilterritoria zich bevinden is geschikt foerageergebied aanwezig. Dat er op relatief korte afstand drie territoria zijn aangetroffen, duidt erop dat de omgeving bijzonder geschikt is als leefgebied voor steenuil en voldoende voedsel heeft te bieden.

Volgens de Soortenstandaard Steenuil (RVO, 2014) is in Nederland een territorium van steenuil vaak 5 tot 30 ha groot. Een territorium van 5 ha wordt vertegenwoordigd door een cirkel met een straal van circa 126 meter. Een territorium van 30 ha betekent een cirkel met een straal van circa 309 meter. Gezien de afstanden tussen het plangebied en de locaties waar de roep van steenuil is gehoord, behoort het plangebied niet tot één van de drie steenuilterritoria. Het is zodoende aannemelijk dat het plangebied niet tot het essentiële foerageergebied van steenuil behoort. De voorgenomen plannen hebben zodoende geen negatief effect op de functionele leefomgeving behorende bij de nestplaatsen van steenuil.

Conclusie

In verband met de voorgenomen bouw van woningen en appartementen in het plangebied Hoge Wei te Oosterhout is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenuil en kerkuil.

Uit het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat in het plangebied en de omgeving daarvan geen nestplaatsen van kerkuil aanwezig zijn. De voorgenomen plannen hebben zodoende geen negatieve effecten ten aanzien van kerkuil.

Op drie locaties in de omgeving van het plangebied zijn territoria van steenuil vastgesteld. Gezien de afstand tussen het plangebied en de vastgestelde territoria kan worden geconcludeerd dat het plangebied niet tot een van deze steenuilterritoria behoort. Daarom is het aannemelijk dat het plangebied niet tot het essentiële foerageergebied van steenuil behoort. De voorgenomen plannen hebben zodoende geen negatief effect op de functionele leefomgeving behorende bij de nestplaatsen van steenuil.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen binnen het plangebied Hoge Wei te Oosterhout geen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben ten aanzien van kerkuil en nestplaatsen van steenuilen, alsmede de functionele leefomgeving van deze nestplaatsen. Verdere procedures ten aanzien van de Flora- en faunawet zijn zodoende niet aan de orde.